

Denne artikkelen kan kopieres fritt og viderefremidles til andre.

En forutsetning er at navn på utgiver (Strinda historielag), årbokas årstall og forfatter(e) oppgis.

Det må ikke foretas endringer i artiklene.

Det er ikke tillatt å skanne eller kopiere bilder i bøkene for bruk i andre sammenhenger.

Gartnerhallen Trøndelag

Av Jon Jullum*

Gartnerhallen Trøndelag eller Gartnerhallens Trondheimsavdeling, som var navnet fram til først på 1970-tallet, startet opp sin virksomhet 1. mai 1946 med lager i Felleskjøpets brygge på Frostakaia og kontor i Dronningens gt. 24.

Forløperen til Gartnerhallen i Trondheim var et salgskontor oppretta i 1934 av Gartnerhallen Oslo. Trondhjems Gartnerforening tok i 1939 initiativ til en egen Gartnerhallavdeling i byen. Interessen syntes likevel ikke stor nok blant produsentene, og saken ble lagt på is.

Under krigen

Under krigen ble det av de daværende myndigheter opprettet et Fruktråd og et Grønnsakråd med sikte på å regulere omsetning og priser. Disse rådene ble noe seinere erstattet av Fordelingssentralen for Frukt og Grønnsaker.

Sentralen hørte inn under Forsyningsdepartementet. Gartnerhallen overtok fra mai 1943 administrasjonen av Forde-

lingssentralen etter anmodning fra departementet. Gartnerhallen tok på seg denne oppgaven ut fra at det var viktig å sikre det norske folk en best mulig tilde-ling og samtidig holde tyskernes kjøp under kontroll. Gartnerhallens salgssentral i Trondheim var et av sju distriktskontorer. Grunnlaget for virksomheten var først og fremst alle registrerte grønnsakprodusenter i Trøndelag, som etter bestemte regler hadde leveringsplikt og leveringsrett til sentralen. Distriktskontorets oppgave var deretter å fordele de varemengder en hadde rådighet over til de 12 godkjente grossistene. I tillegg var det i Trondheim to "Wehrmachtgrossister" som fikk sine tildelinger etter faste rekvisisjoner. Produksjonen i disse åra var først og fremst hodekål, gulrøtter og kålrot. Forståelig nok kunne tilbudet fra produsentene i perioder være i lite samsvar med behovet. Det kunne for eksempel til tider flomme over av rabarbra og reddiker med alt grønt tilbehør og godt pakket i store sekker. Leveringsretten var grei for produsentene, men naturligvis noe problematisk for sentralen. Poteter og kålrot var hovedleveransene til tyskerne. Denne produksjonen var derfor grei både for produsentene og sentralen.

Trass i den svært vanskelige situasjonen landet var i, ble det gjort en stor innsats av Fordelingssentralen, som gjorde li-

*. Jon Jullum er utdannet sivilagronom og bedriftsøkonom. Han har vært produksjons-/organisasjonskonsulent og disponent i Gartnerhallen Trøndelag, samt disponent i Stjørdal Samvirkelag.

vet lettere for produsentene, grossistene og de norske forbrukerne. Fordelingscentralen for Frukt og Grønnsaker ble avvikla i november 1945.

Gartnerhallens Trondheim-savdeling

De erfaringer en hadde gjort med Fordelingscentralen, viste at tida nå var inne for å ta opp igjen arbeidet for en organisert omsetning også i Trøndelag. I januar 1946 ble derfor grønnsakprodusenter i begge Trøndelagsfylkene sammenkalt til et møte i Trondheim. Det var stor oppslutning om møtet som resulterte i nedsettelse av et arbeidsutvalg med Torstein Leirfall, Stjørdal, som formann. På kort tid ble det tegna i alt 260 medlemmer, og Gartnerhallens Trondheimsavdeling var i gang på Frostakaia og i

Dronningens gate med Henrik Bugge Eggen som disponent og et avdelingsstyre med Torstein Leirfall som formann. For øvrig var Ola Høeg, Ladesletta, Gudmund Aunan, Frosta og Alv Hegge, Snåsa i styret. Bugge Eggen hadde tidligere representert Salgskontoret og seinere ledet Fordelingscentralen.

I 1950 gikk Gartnerhallens hovedkontor til innkjøp av Sandgata 12. Etter vel ett år med ombygging, flyttet Trondheimsavdelinga fra den trange og mørke kjelleren på Frostakaia til et velinnreda lagerhus, med romslige og hensiktsmessige lager- og ekspedisjonslokaler, kjølerom, vareheis og lasterampe. Seinere ble det også bygd til kai, som gjennom mange år ble et viktig og rasjonelt hjelpemiddel ved sjøveis vareinntak. Nye

Sandgt. 12. Solgt 1965. Bilde fra *A/L Gartnerhallen. Trøndelag distrikt. 30-årsberetning. 1976.*

Lagerekspedisjonen i Sandgata 12. Bilde fra A/L Gartnerhallen. Trøndelag distrikt. 30-årsberetning. 1976.

kontorer og sosiale rom var også på plass i bygget. Disse nye lokalene muliggjorde økt virksomhet.

Salgssentraler i Trøndelag

Fram til 1952/53 hadde det vært ei ordning med Bøndernes Salgslags avdelinger i Levanger, Steinkjer og Namsos om mottak av lokal produksjon og en del salg. Behovet for egne sentraler meldte seg. Lokale bondelag, gartnerforeninger og enkeltmedlemmer kom med henvendelser om dette.

I de påfølgende åra fram til 1960/61 ble det etablert sentraler i distriktet samtidig med utbygging av salgsapparatet i Trondheim. Etableringa i distriktet skjedde for å kunne gi bedre muligheter for direkte kontakt med medlemmene i de aktuelle produksjonsområdene og samtidig kunne følge opp kundene. Salgssentraler ble opprettet i Stjørdal,

Levanger, Steinkjer, Namsos og Brekstad.

I Abelvær ble det etablert et samarbeid med firmaet Erling L. Larsen på agenturbasis. Dette samarbeidet opphørte ved utgangen av 1968, og Steinkjer salgssentral overtok ansvaret for salget.

I rekka av etableringer i distriktet kom til slutt Orkanger. Her ble virksomheten avvikla omkring 1965. På Furunes i Bjugn og i Overhalla ble det på slutten av 70-tallet i samarbeid med Gartnerhallen danna produsentlag, og bygd lageranlegg som kom i drift i 1979.

I de første etterkrigsåra og i en årrekke framover var utbygginga av sentraler absolutt nødvendig for at Gartnerhallen skulle være i stand til å ivareta medlemmenes interesser og samtidig kunne hevde seg i den stadig sterkere konkurransen på salgssida. Gartnerhallen, som

ansvarlig for markedsreguleringa, ble rimeligvis fulgt nøye med av dagligvarehandelen, private grossister og deres leverandører. Sentralenes plasseringer og funksjon krevde etter hvert omlegginger og noen steder nedlegginger, men det er neppe tvil om at denne utbygginga av sentraler og den direkte og nære kontakt med produsenter og kunder i distriktene var et solid og verdifullt grunnlag for Trondheimsavdelingas vekst og fotfeste i Trøndelag. I den forbindelse må en også være klar over de spesielle utfordringer landsdelens størrelse, geografi og kommunikasjonsmessige forhold innebar.

I Trondheim skulle salgsvirksomheten i første rekke dekke byområdet. Sentralene tok seg av distriktet. I tillegg til salget skulle virksomheten i Trondheim ta seg av en hensiktsmessig vareutveksling med sentralene. Hovedtyngda av varene gikk inn til Trondheim eller ble dirigert derfra til bl.a. Gartnerhallavdelinger i andre landsdeler. Leveringene av varer ut fra Trondheim til sentralene var de første åra hovedsakelig veksthusproduksjon og frukt. Importvarer kom med i omsetninga i 1954, og de ble etter hvert den vesentligste del av sentralenes vareutvalg som kom fra Trondheimsavdelinga.

Utviklinga førte til en konsentrasjon av salgssentralene og lagrene i de største produksjonsområdene slik som Stjørdal, Frosta, Levanger og Steinkjer. Utviklinga førte etter hvert også til en viss

spesialisering av produksjonen rundt disse lageranlegga. Det ble hovedsakelig poteter, hodekål, kålrot og veksthusgrønnsaker på Stjørdal, poteter og frilandsgrønnsaker, spesielt gulrot, på Frosta, poteter til skrelling og frilandsgrønnsaker på Levanger og bær og en del spesialproduksjon av grønnsaker på Steinkjer. Etter at lagra kom i drift på Furunes og i Overhalla, ble det hovedsakelig gulrot på Furunes og poteter inkl. settepoteter og en del spesialproduksjon av frilandsgrønnsaker og noe bær i Overhalla.

Nord-Norge

Ved innflyttinga i Sandgata i 1950 ble det oppretta agentforbindelser i Mo i Rana, Bodø, Narvik og Tromsø, Hammerfest, Honningsvåg og Vadsø, de tre sistnevnte steder gjennom Nord-Norges Salgslags (NNS) avdelinger. Dette var i lengden ingen tilfredsstillende ordning. Etter en del arbeid og forhandlinger, bl.a. med Bøndernes Salgslag (BS) involvert, lyktes det å komme til en ordning som alle parter var rimelig fornøgd med. BS, som hadde hatt omsetning av poteter til Nord-Norge, trakk seg heilt ut, mens NNS gikk for fullt inn for omsetning av frukt, grønnsaker og poteter. NNS var da organisasjonsmessig på linje med Gartnerhallen og med egne sentraler for denne del av virksomheten ved alle sine avdelinger. Det lå nå til rette for en velorganisert omsetning og et effektivt samarbeid. Gjennom årenes løp har denne organiseringa og dette samarbeidet ført til at omsetninga av grønnsaker,

bær og poteter til Nord-Norge ble heva betraktelig med hensyn til å få fram varer av god kvalitet til alle byer i heile landsdelen. Riktignok var det skjær i sjøen og episoder som satte samarbeidet på prøve både mellom Gartnerhallen i Trøndelag og Gartnerhallens avdelinger i Nord-Norges Salgslag og mellom de involverte medlemmer i Trøndelag og Gartnerhallen, men dette ordnet seg til det beste for alle parter.

Importvarer

Først på 50-tallet ble det vedtatt å ta inn importvarer som utfyllende del av omsetninga. I begynnelsen ble det nokså stor motstand mot at Gartnerhallen, som en interesseorganisasjon for norsk produksjon og norske produsenter, skulle ta inn varer fra utlandet. Etter hvert ble det likevel full forståelse for at dette var et riktig valg. Det dreide seg ganske enkelt om å kunne by fram til kundene det samme vareutvalg som konkurrentene. Importvarene var med å fremme salget av norsk produksjon, og det ble en jevnere sysselsetting og bedre mulighet for en effektiv drift.

Til Tunga

I Sandgata var det gode arbeidsforhold, og beliggenheten bød på mange forde-

ler. I årenes løp ble det likevel klart at en hadde begrensa muligheter for videre utbygging av virksomheten.

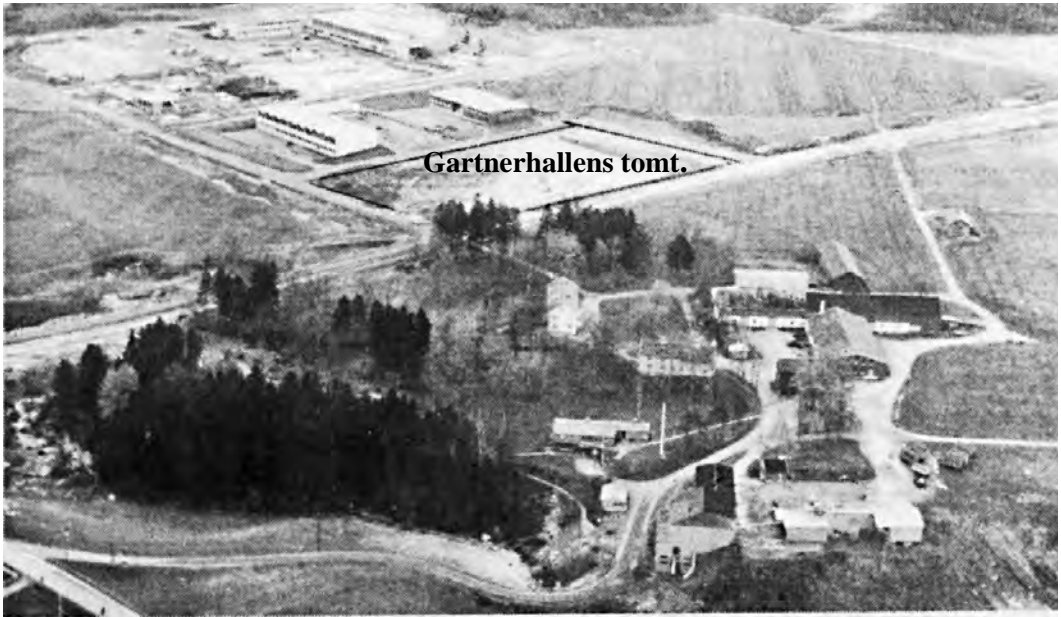
Vurderingene av den framtidige utviklinga førte tidlig i 1950-åra til et samarbeid med det øvrige landbrukssamvirket i Trondheim gjennom tomteselskapet A/L Falkenberg. Gartnerhallen deltok med fire eierandeler á kr. 500 i det som seinere ble Falkenberg-Tunga.

I styremøte i Gartnerhallen Trondheim 1. mai 1962 ble det beslutta å gå til bygging på Tunga. Gartnerhallen disponerte 15 dekar. Det tok et års tid før en fikk byggeløyve, og først på vårparten i 1963 kunne arbeidet settes i gang. I midten av mai 1965 sto bygget ferdig for innflytting - knappe 20 år etter oppstarten i lagerkjelleren i Felleskjøpets brygge på Frostakaia. Med dette var det innleda en heilt ny epoke i Trondheimsavdelingens virksomhet.

Nybygget, ferdig innreda, kosta nokså nøyaktig 3 mill. kroner inklusive tomt og nødvendig opparbeiding av området. Sandgata var blitt solgt for kr. 700 000. Etter innflyttinga på Tunga ble Henrik Bugge Eggen avløst av Haakon Hveem som disponent for Trondheimsavdelinga.

Sammenslåing med Eggsentralen

Olav Berg ble fra 1. januar 1968 konstituert som disponent både for Gartner-

Landbrukssenteret Tunga, høsten 1962, påbegynt graving på Gartnerhallens tomt, midt på bildet.

Bilde fra *Gartnerhallen. Trøndelag distrikt. 30-årsberetning. 1976.*

hallen Trondheim og Trøndelag Eggsentral, med sikte på full samkjøring av de to bedrifter snarest mulig. I løpet av 1968 ble det gjennomført kontor- og distribusjonsfellesskap. Det ble utvikla administrative rutiner for EDB-kjøring hos Trønder-Data. Avrekning til medlemmene, fakturering og rekneskap ble lagt over på EDB i løpet av 1968/1970. Overgangsvanskene var store og medførte betydelige kostnader og ekstraarbeid for Gartnerhallen. Fra årsskiftet 1969/1970 ble Eggsentralen trukket ut av fellesrutinene på kontorsektoren. Olav Berg sluttet i stillinga som disponent, og Jon Jullum som var produksjons-/organisasjonskonsulent, ble konstituert som disponent for Gartner-

hallen fra 1. februar 1971 - og fast ansatt etter et par år. Gartnerhallen og Eggsentralen ble igjen sjølstendige firmaer, men gode naboer. En var nok litt for tidlig ute, forutså ikke dataproblemene, og hadde ikke sterk nok økonomi til å tåle trykket. Dette samarbeidsprosjektet var visjonært og framtidsretta og hadde fortjent en bedre skjebne.

Det hadde vært stor omsetningsvekst siden innflyttinga på Tunga, ikke minst i de to åra med felles drift av Eggsentralen og Gartnerhallen, men med for liten fortjeneste og dermed store driftsunderskott. Problemene med EDB hadde skapt uoversiktlige forhold på kunde-

sektoren og kaos på reskontroen. Arbeidet i 1971 gikk ut på å analysere og konsolidere stillinga. Som et viktig ledd i dette ble virksomheten sterkt desentralisert til de tre salgsavdelingene, Trondheim, Steinkjer og Blomsteravdelinga. EDB ble kuttet ut ved Blomsteravdelinga og Steinkjer avdeling, men beholdt ved Trondheim avdeling. I Trondheim ble opplegget noe forenklet og etter hvert oppbygd slik at det ble et tjenlig og billig redskap på kontorsektoren. Steinkjer avdeling gikk etter et par år tilbake til EDB-kjøring for avrekning til produsentene og Blomsteravdelinga kort tid etter. Etter hvert ble også fakturering og rekneskap kjørt på EDB igjen for disse 2 avdelingene. Fra 1. januar 1976 var alt tilbake på EDB hos Trønder-Data for distriktsadministrasjonen og alle tre avdelingene.

Vekst

De første 20 åra fra 1946 var det en jevn vekst av antall medlemmer, avrekning til produsentene og omsetning både i eget distrikt og andre distrikter, spesielt til Nord-Norge.

Ut fra de romslige og tidsmessige lokalene på Tunga var det nå skapt de beste muligheter for fortsatt vekst. Dette ble bekreftet fullt ut, omsetningskurven gikk etter hvert bratt oppover, og antall ansatte auka betydelig. Blomsteravdelinga startet opp sin virksomhet fra januar 1969, og var organisert som en egen enhet/salgssentral innen Gartnerhallen Trøndelag fram til 1978. Deretter var Blomsteravdelinga i en periode underlagt Blomsterdistriktet, Oslo. Fra og med 1984 var Blomsteravdelinga igjen organisert som en avdeling under Gartnerhallen Trøndelag.

GARTNERHALLEN

Gartnerhallens nye anlegg på Tunga ble tatt i bruk i mai 1965, og virksomheten i Trondheim lagt dit. Bygget har kombinert lager- og ekspedisjonshall, kjølerom og er ellers praktisk og tidsmessig utstyrt. Gartnerhallen er en produsentorganisasjon for hele landet med 9 distriktsavdelinger. Trondheimsavdelingen ble stiftet i 1946. Gartnerhallens primære oppgave er å omsette medlemmenes produksjon av grønnsaker, frukt, bær og poteter.

Det område som hører inn under Trondheimsavdelingen er Trøndelagsfylkene.

Omsetningen var i 1966 13,5 mill. kroner, og samlet varemengde var 11.300 tonn.

En side fra brosjyre om Landbrukscenteret i 1967.

Ved Tunga-anlegget ble det i 1969 oppretta en egen Cash & Carry-avdeling, sjølbetjening for kjøpmannskunder. Salget fra denne avdelinga lå i de første åra på ca. 20% av salget i eget område fra Trondheim. Dieselpumpe ble plassert på området i 1972 til eget bruk.

Anlegget på Tunga ble noe ombygd i 1993/1994. Leiligheta i andre etasje på kontorbygget ble ominnreda og omdisponert til kontorer for distriktet. Distribusjonsbilene fikk oppstillingsplass ute, og rampa ble flytta ut til portene og frigjort til lagerområde.

Etter innflyttinga på Tunga ble det opprettet en produksjonskonsulentstilling. Arbeidsoppgavene skulle først og fremst være produksjonsplanlegging og faglig rådgiving for produsentene i samarbeid med den offentlige rettleiingstjenesta. Martin Nodenes var den første ansatte i denne stillinga. Jon Jullum var i stillinga fra 1969 til 1971, og etter han Olaf Hjelset fram til fusjoneringa med Bama i 1998.

Gartnerhallens bananimportfirma, Fru-ba, etablerte modneri i tilbygg til Gartnerhallens anlegg på Tunga i 1969. Virksomheten betjente Gartnerhallens behov på en utmerket måte fram til avviklinga i 1993/1994. De første åra ble det også levert bananer herfra til Gartnerhallens avdelinger i Nord-Norges Salgslag.

Samarbeid med andre

Gartnerhallen hadde i perioder samkjøring med Bøndernes Salgslag på flere ruter. Distribusjonssamarbeid med Eggcentralen var det fra 1968. Gartnerhallen gikk sammen med Prior, Gilde og Tine i full samkjøring i distribusjonen til kundene i 1996. A/L Iskrem leide deler av fryselageret på Steinkjer i en lang periode på 1970/1980-tallet. A/S Røra Fabrikker, tidligere med navnet A/L Trønderfrukt, var i en årrekke en viktig kjøper av bær og kvitkål for konserverproduksjon. Likeså har det vært samarbeid med Sundnes Brenneri og Stjørdal Potetmelfabrikk på potetsektoren. Felleskjøpet har vært samarbeidspartner ved markdemonstrasjoner og produsentmøter - og ikke minst når det gjelder settepotetproduksjonen, hvor Felleskjøpets Stamsædgård, Søgstad på Levanger, var et miljøseier. I en periode på 80-tallet var det samarbeid med Lensvik Samvirkelag vedrørende jordbær. Fra 70-tallet var det et samarbeid med de private grossistene i Trondheim, først og fremst vedrørende priser og produksjonsplanlegging.

Med samlinga av de økonomiske organisasjonene i landbruket på Tunga, lå det til rette for et nært samarbeid på mange områder. Dette skjedde imidlertid ikke i særlig stor grad. Som nevnt foran ble sammenslutninga av Eggcentralen og Gartnerhallen på slutten av 60-åra dessverre bare en kortvarig episode. Foruten distribusjonssamarbeidet som er nevnt ovenfor, har det vært sam-

Gartnerhallen er øverst i bildet, og er nabo til Felleskjøpet. Bilde fra *Felleskjøpet i Trondheim. 75 år i landbrukets tjeneste* utgitt i 1975.

arbeid om bedriftslege og med BS om snørydding og plenklipping. I 30-årsberetninga til Gartnerhallen Trøndelag i 1976 kan vi lese: *”Det kan ikke være tvil om at trøndersk landbruk og trønderske bønder og gartnere med så vel store som små arealer på litt sikt ville vært tjent med et nærmere samarbeid mellom de økonomiske og faglige organisasjonene”*.

Slutt

1997 ble det siste heile driftsåret for Gartnerhallen Trøndelag. Det var fusjonsforhandlinger med BAMA sentralt, og fra nyåret 1998 ble sammenslutninga gjennomført vedrørende frukt og grønt. Virksomheten på Tunga ble overflytta til BAMAs anlegg på Lade. Bygningene ble i 2000 overtatt av Blomsteravdelinga - Primaflor. Distribusjonen fra Steinkjer ble avvikla og lokalene både der og på Frosta, Levanger og Stjørdal ble bortleid og/eller solgt til medlemsgrupperinger. Gartnerhallen, frukt og grønt, hadde fra da av ingen ansatte i Trøndelag.

Etter det første tiåret, i 1956, var omsetninga i Gartnerhallen Trøndelag kommet opp i 4,5 mill., i 1965 12 mill., i 1975 34 mill., i 1985 108 mill., i 1989 150 mill., og i det siste heile driftsåret for Gartnerhallen på Tunga, i 1999, var omsetninga på ca. 150 mill. Etter 30 års drift, i 1975, var det 74 ansatte, i 1985 87 ansatte, i 1989 104 ansatte og i 1999 knapt 100 ansatte, hvorav ca. 55 i Trondheim, mens antall medlemmer i disse åra var henholdsvis 209, 514, 565 og 252.

Disponenter i Gartnerhallen Trøndelag har vært: Henrik Bugge Eggen 1946-1965, Haakon Hveem 1966-1967, Olav Berg 1968-1970, Jon Jullum 1971-1984, Kjell Hilmarsen 1984-1990. Hilmarsen var så direktør for region Trøndelag og Møre & Romsdal 1990-1993. Fra 1993 var avdelingen direkte underlagt “Divisjon frukt/grønt” i Oslo. Disponent Trondheim avdeling: Øystein Holm 1990-1998, disponent Steinkjer avdeling: Torstein Ryan 1990-1998,

disponent Blomsteravdelinga 1990-1999: Ole Venås.

Nils Brodal var Gartnerhallens faste kontaktperson i de årene firmaet hadde tilhold på Tunga. Mesteparten av tida på Tunga hadde Brodal ansvar for innkjøp og salg til andre distrikt. I en periode var han bestyrer for distriktets Trondheimsavdeling. Brodahl var også de ansattes representant i Gartnerhallens hovedstyre i en periode. Nils Brodal var Gartnerhallen Trøndelags ansikt utad, både overfor distriktets produksjonsområder og lageranlegg, samt Gartnerhallens andre distrikter på en fortreffelig måte.

Blomsteravdelinga

Opptakten til Gartnerhallens blomsteromsetning i Trondheim var et møte på Hotel Prinsen 25. april i 1968. Fra dette møtet ble det sendt en anmodning til Gartnerhallen om igangsetting av organisert omsetning av blomster, undertegnet av 11 blomsterprodusenter. Saken ble tilrådd av avdelingsstyret 3. mai, og godkjenning for opprettelse av blomstersentral ble gitt av Gartnerhallens hovedstyre 15. mai. På et møte 21. juni, hvor 7 blomsterprodusenter var til stede, ble det valgt et interimsstyre. John Rekedal ble ansatt som bestyrer i august 1968.

Utover hausten og førjulsvinteren ble opplegget for sentralen drøftet både i medlemsmøter og med Bernhard Johnstad, ansvarlig for blomsteromsetninga ved Gartnerhallens hovedkontor i Oslo.

Johnstad var en aktiv pådriver og rådgiver i denne prosessen.

Drift av blomstersentralen kom i gang 9. januar 1969 i leide lokaler i Eggcentralens bygning på Tunga. Ni medlemmer var med fra starten, Det var produsenter i Trondheimsområdet som først kom med, men etter hvert fikk sentralen medlemmer i heile Trøndelag. Bemanninga var 2 salgssjåfører i tillegg til bestyreren. Alt kontorarbeid ble utført på Tunga ved Gartnerhallens avdelingskontor for grøntsektoren.

I løpet av de første 10 åra, fra 1969 til og med 1978, vokste medlemstallet fra 9 til 46, veksthusarealet auka fra 8.000 til 54 000 kvm. og oppgjørsbeløpet fra kr. 649 000 til kr. 8 407 000. På det meste var det 54 medlemmer som leverte varer for netto 33 mill. Produksjonen ble etter hvert mer og mer spesialisert, det ble foretatt betydelige utvidelser av veksthusarealet hos en del, mens mange opphørte. I 2004 var det igjen bare 19 medlemmer som leverte varer for ca. 24 mill. kroner.

Allerede i 1970 ble det diskutert mulighetene for ansettelse av en egen produksjonskonsulent. Resultatet ble opprettelse av en driftsplanring med støtte gjennom Landbruksøkonomisk Institutt, og sivilagronom innen hagebruk, Kjell Amdal, ble ansatt som driftsplanlegger og tiltrådte 12. mars 1973. Ringen fungerte fram til 31. desember 1979. Fra 1. januar 1979 ble pro-

duksjonsplanleggeren direkte ansatt i Gartnerhallens Blomsteravdeling, Oslo med arbeidsområde Trøndelag og Møre og Romsdal.

I den første 10-års perioden auka omsetninga fra knappe 2 mill. til 16,5 mill. På det meste, i midten av 90-tallet, var omsetninga oppe i 65 mill. kroner

Det ble, som nevnt tidligere, startet opp i lokaler en leide av Eggsentralen. Etter hvert som virksomheten vokste, ble det for trangt og tungvint. I slutten av 1973 begynte planlegginga av eget bygg - og bygginga startet opp våren 1975. Bygget på knapt 1000 kvm ble tatt i bruk ved årsskiftet 1975/1976. Dette var det første blomsterbygget Omsetningsrådet ga reguleringsmidler til. I 1982 ble bygget utvidet med ca. 300 kvm.

Det startet opp med 3 ansatte i 1969, og ved årsskiftet 1978/79 var det 19 ansatte i Trondheim, inklusive bestyrer John Rekkedal og i tillegg ekstrahjelp til enkelte arbeidsoppgaver, samt 3 ansatte i Mosjøen. Rekkedal gikk av i 1981, og Ole Venås, som hadde vært salgsleder fra 1970, ble ansatt som ny avdelingsbestyrer, seinere med tittel disponent. Venås sluttet i stillinga i 1999, og etter han har Ole Bjerkedal, Bjørn Ove Raaen og Håvard Jegerstedt vært daglige ledere.

Ved starten av blomsteromsetninga i 1969 var den organisert som en sentral under Gartnerhallen Trondheim avde-

ling. Fra 1. januar 1978 ble alle blomsteravdelingene i landet administrativt trukket ut av avdelingene eller distriktene, som nå var navnet, og samlet i ett distrikt for heile landet, Blomsterdistriktet. Blomsteravdelinga ble tilbakeført til Gartnerhallen Trøndelag distrikt fra og med 1984. I 2000 overtok Blomsteravdelinga lokalene som Gartnerhallen avdeling Trondheim og distriktsadministrasjonen hadde drevet sin virksomhet fra. De fraflytta lokalene ble først bortleidt og seinere solgt til Primaflor, som Blomsteravdelinga hadde skiftet navn til. Administrasjonen var overtatt av Primaflors hovedkontor i Oslo, og daglig leder i Trondheim ble kundesenterleder.

Primaflor driver fortsatt sin virksomhet fra lokalene på Tunga. Salgsavdelinga hadde ved utgangen av 2006 12 ansatte. 17 medlemmer leverte blomster for vel 25 mill. i 2006, og omsetninga var på 52,5 mill.

Stoffet til denne artikkelen er først og fremst henta fra Gartnerhallen Trøndelags 30-årsberetning og Blomsteravdelinga Gartnerhallen Trøndelag sin 10-års-beretning, men også fra jubileumsbøkene A/L Gartnerhallen 1930-1980 og Trondheim Gartnerforening 100 år 1906-2006, årsmeldinger og samtaler med tidligere tillitsvalgte og ansatte.